

Mot grønn allmenngjøring

Begjæringen om lovfesting av norsk lønn i jordbruks- og gartnerinæringene er sendt til Tariffnemnda. Det haster. 1. mai tar nemlig overgangsordningene etter den første EU-utvidelsen slutt.

Foto Randi Bergan, Magasinet

Fellesforbundets Arvid Eikeland håper at folk snart kan spise jordbær med god samvittighet - når plukkerne omsider for lønna de har krav på.

Av [Hermann Möhring, Magasinet.org](http://Magasinet.org)

Publisert 01.04.2009 - 14:31 Oppdatert 01.04.2009 - 15:28

I slutten av forrige uka sendte LO begjæringen til Tariffnemnda. Det som LO og Fellesforbundet vil ha allmenngjort: Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringene i inneværende tariffperiode (fram til våren 2010). Som magasinet.org får opplyst, tar Tariffnemndas sekretariat snart tar kontakt med nemndas medlemmer for å finne et møtetidspunkt.

Slutt på overgangsordningene

Det begynner å haste med å få et vedtak på plass. 1. mai vil nemlig de norske overgangsordningene etter den første EU-utvidelsen fra mai 2004 bli opphevet (Estland, Latvia, Litauen, Polen, Tsjekia, Slovakia, Slovenia og Ungarn). Det vil da ikke lenger kunne stilles krav til de individuelle arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår. Arbeidstilsynets adgang til kontroll vil også falle bort i denne sammenheng.

Arbeidsgiverne positive

Også arbeidsgiverne i grønn sektor, organisert i Landbrukets Arbeidsgiverforening (LA) har tidligere støttet Fellesforbundets krav om å lovregulere lønns- og arbeidsvilkår. Det gjenstår å se hvordan NHOs representant i Tariffnemnda, advokat Nina Melsom, forholder seg til det.

Stadig flere utlendinger

Fellesforbundet har i de senere år registrert at utenlandsk arbeidskraft utgjør en stadig større andel av årsverkene innen landbruk og gartneri. Sesongarbeid og deltid er raskt økende, samtidig som andelen fast ansatte går ned. Bruk av bemanningsbyråer i bransjen er også stadig økende, heter det i begjæringen.

Sosial dumping sprer om seg

Forbundet har gjort seg mye flid med å samle inn dokumentasjon på sosial dumping i de to bransjene, forteller Arvid Eikeland, sekretær i Fellesforbundet, som har jobbet med dette i godt og vel to år nå. Både forbundets folk og mediene har avdekket en rekke tilfeller av sosial dumping. Eikeland mener at dette bør være god nok dokumentasjon for å bevise at sosial dumping er et stort problem i jordbruks- og gartnerinæringen.

Bemanningsforetak

I tillegg er det lagt fram rapporter fra Arbeidstilsynet som blant annet viser antall pålegg som er gitt bedriftene under tilsynsaksjoner. Pluss forskningsrapporter og rapporter fra Fellesforbundets egen oppsøkende virksomhet som viser både brudd på gjeldende overgangsordninger samt sosial dumping knyttet til bruk av bemanningsforetak.

Lovfestet arbeidstid

Innen jordbruks- og gartnerinæringen er det lav avtaledekning, altså få tariffavtaler. Derfor foreslår LO og Fellesforbundet at arbeidstid og overtidsgodtgjørelse følger arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Lønnssatser

LO vil ha overenskomstens minstelønnssatser allmenngjort. Her skilles det mellom fast ansatte arbeidstakere og ferie- og innhøstingshjelp som jobber midlertidig - med inntil 12 ukers varighet pr. kalenderår.

For ufaglærte, fast ansatte arbeidstaker kreves en timelønn på 113,15 kroner, 83 kroner for 16-17 år gamle arbeidstakere og 87 kroner for dem mellom 17 og 18.

Ferie- og innhøstingshjelp skal betales slik:

- For ufaglært med minst 6 måneders bransjeerfaring: 113,15 kroner i timen
- For ufaglærte med minst 12 ukers bransjeerfaring 101 kroner
- For ufaglærte uten bransjeerfaring 95,50 kroner

Fagarbeidere skal få et tillegg på 7 kroner i timen, mener LO og Fellesforbundet.

Lønnssatsene vil bli korrigert etter årets tarifforhandlinger (mellomoppgjør). Som kjent ble LO og NHO enige om lønnstilleggene i går kveld.

Helgetillegg for røktere

For røktere/avløsere foreslås det dessuten et helgetillegg i samsvar med tariffavtalen:

Røktere/avløsere i fast turnus skal betales et tillegg på 25 prosent pr. arbeidet time (gjelder lør- og søndager, jul- og nyttårsaften og bevegelige helligdager samt 1. og 17. mai).

I tillegg vil LO (og Fellesforbundet) ha med bestemmelser om følgende:

- Utgifter til reise, kost og losji
- Krav til spise- og hvilerom og innkvartering
- Arbeidstøy